

UCHWAŁA NR XXIII/155/2012
RADY MIEJSKIEJ W KŁODAWIE
z dnia 30 marca 2012 r
w sprawie przyjęcia 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny
na lata 2012-2014

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675) i art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835 i Nr 152, poz. 1020), art. 176 ust. 1. 179 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 (DZ.U. Nr 149 poz. 887). Rada Miejska w Kłodawie uchwała, co następuje:

§ 1.

1. Uchwała się 3 – letni gminny program wspierania rodziny na lata 2012-2014. Stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kłodawy

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

/-/Jerzy Cichocki

Uzasadnienie do uchwały Nr XXIII/155/2012

Rady Miejskie w Kłodawie z dnia 30 marca 2012r

Konieczność opracowania 3-letnich programów wspierania rodziny wynika wprost z art. 176 ust.1, art. 179 ust.2, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r. Nr 149 poz. 887.). Dokument ma stanowić podstawę do podejmowanych działań dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Głównym założeniem tego dokumentu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych a w szczególności funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez pracę z rodziną w celu przywrócenia jej zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną.

Przewodniczący Rady

/-/ Jerzy Cichocki

3-letni Gminny Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014

I. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa komórka społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kłodawa na lata 2008-2013

II. Diagnoza

Pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie aktualnie znajduje się 848 rodziny, z czego 323 stanowią rodziny z dziećmi do 18 roku życia. W rodzinach tych wychowuje się 650 dzieci.

rodziny	liczba rodzin
z dziećmi do 18 r. ż.	323
wielodzietne	87
niepełne	57
wielopokoleniowe	Brak danych

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą OPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	liczba dzieci w rodzinie							
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci	8 dzieci
liczba rodzin	118	118	61	17	7	2	0	0

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo. W rodzinach wychowujących dzieci do 18 roku życia jego przyczyną było najczęściej bezrobocie.

Tabela nr 3. Dominujące przyczyny kryzysu w rodzinach w tym z dziećmi do 18 r. ż. objętych pomocą OPS w Kłodawie

<i>Powód trudnej sytuacji życiowej</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinie</i>
Ubóstwo	50	150
Sieroctwo	1	5
Bezdomność	3	7
Bezrobocie	218	747
Niepełnosprawność	82	220
Długotrwała lub ciężka choroba	111	296
Przemoc w rodzinie	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	73	365
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	98	412
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu Karnego	2	2
Alkoholizm i narkomania	15	44
Zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa	9	12
Klęska żywiołowa i ekologiczna	43	85

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Wychowaniem przedszkolnym, realizowanym w Gminie Kłodawie w 2 przedszkolach (w tym na wsi 1) i 6

oddziałach objęte są dzieci w wieku 3 – 6 lat. Nie posiadamy oddziałów integracyjnych i oddziałów specjalnych w przedszkolach. Rodzinom wychowującym dzieci w wieku przedszkolnym znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej udzielana jest pomoc w formie pokrycia kosztu żywienia podczas pobytu w przedszkolu

Tabela nr 4. Dzieci uczęszczające do placówek oświatowych w Gminie Kłodawa

placówka publiczne i niepubliczne	liczba dzieci w roku szkolnym 2011/2012
przedszkole	348
szkoła podstawowa	813
Gimnazjum	477

źródło: Referat Oświaty Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie

Edukacja szkolna w Kłodawie realizowana jest w 5 gminnych szkołach podstawowych i 2 prowadzonych przez inne podmioty oraz w 4 gimnazjach w tym 1 prowadzone przez inny podmiot.

Podstawową formą wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych jest świetlica socjoterapeutyczna. Dzieci otoczone opieką wychowawców w godzinach popołudniowych mają zapewnione warunki do nauki, zabawy oraz twórczego spędzania wolnego czasu, a także gorący posiłek w szkole i podwieczorek w świetlicy. Uczestnikami zajęć są w większości dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną. W Kłodawie funkcjonuje obecnie 1 świetlica socjoterapeutyczna z programem socjoterapeutycznym, prowadzona przez Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich w Koninie. W 2011 r. obejmowała opieką 35 dzieci.

Dodatkowo wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły gimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z ciepłych posiłków w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2011 r. z nieodpłatnych posiłków korzystało 454 dzieci.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Aktualnie z terenu Miasta i Gminy Kłodawa w 19 rodzinach zastępczych przebywa 27 dzieci i oraz 1 dziecko przebywa w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu. Nie mamy dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Spośród rodzin będących pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie 13 dzieci z 7 rodzin umieszczonych jest w rodzinach zastępczych i w pogotowiu opiekuńczym.

III. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- a. Ośrodek Pomocy Społecznej,
- b. Komisariat Policji w Kłodawie,

- c. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie.
- d. Placówki oświatowe,
- e. Świetlica Socjoterapeutyczna w Kłodawie,

IV. Adresaci

Adresatami Programu są kłodawskie dzieci i rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w których wychowują się dzieci oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina wypełniając swoją funkcję, zwłaszcza wychowawczą, wpływa na „jakość” młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Złe warunki materialne rodziny, powodujące sytuacje, w których rodzina nie będzie w stanie własnym staraniem zaspokajać podstawowych potrzeb życiowych, to tylko jeden z czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. Często u jego podłoża leżą inne problemy zaburzające funkcjonowanie rodziny, bądź też stają się one przyczyną jej powstania. Należą do nich przede wszystkim alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość, demoralizacja i niedostosowanie społeczne. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze życia.

V. Zadania

Cel szczegółowy 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w ubóstwie	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą
2) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z pomocy Banku Żywności
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem
4) zapewnienie osobom doznającym przemocy miejsc w	- liczba osób dorosłych i dzieci przebywających

placówkach wsparcia	w tego typu placówkach
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach
Cel szczegółowy 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców Kłodawie - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta, z podziałem na rodziny z dziećmi i rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej
2) podjęcie starań utworzenia grupy wsparcia dla rodzin w sytuacji kryzysowej	- liczba rodzin uczestniczących w Grupie wsparcia
3) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe - liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy
4) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji i poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami - rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania
5) działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektu aktywnej integracji	- liczba osób i rodzin objętych projektem - liczba osób objętych kontraktami socjalnymi - liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe - liczba osób, które podjęły zatrudnienie w trakcie udziału w projekcie
6) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców	- liczba rodzin objętych monitorowaniem
7) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba, poprzez: - wypracowanie procedur służących wyłonieniu środowisk wymagających szczególnego nadzoru, - wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny, - wypracowanie i wdrożenie standardów pracy z rodziną wieloprotblemową,	- liczba i opis wypracowanych procedur - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i procedurami

- podsumowanie i analizę efektów pracy z rodziną	
--	--

VI. Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Kłodawa, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. Monitorowanie

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Burmistrza Kłodawy w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Kłodawie sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.